

opusdei.org

Tunda Teda ja tunda ennast (XI): Kiri Kristuselt

Jeesus ei taha, et meie palve oleks isoleeritud element keset meie muid tegevusi, omades vähe jõudu meie elu muuta.

31.01.2023

57. aasta lõpus pKr kirjutas püha Paulus Korintoses elavatele kristlastele kirja. Apostel teab, et mõned sealsed inimesed ei tunne teda isiklikult ja võisid isegi kuulda tema kohta valesid kuulujutte. Nii et

üks tema peamisi muresid kirjas on teha selgeks omadused, mis Jeesuse evangeeliumi sõnumi kandjal peaksid olema.

Selles kontekstis leiame ühe Pauluse kaunima kujundi. Ta mõtleb, kas tal on vaja saata soovituskiri, et kogukond saaks temast rohkem teada, et nende lugupidamist uuesti võita. Kuid täis usku Jumala võimesse südameid muuta, ütleb ta, et tema tõeline soovituskiri on iga Korintose kristlase süda. Püha Vaim ise kirjutab nende hinge sõnumi abil, mille püha Paulus neile on toonud: *on ilmne, et teie olete Kristuse kiri, meie teenimistöö läbi valminud kiri, mis ei ole kirjutatud tindiga, vaid elava Jumala Vaimuga (2Kr 3:3).*

Kuidas saame ka meie Kristuse „kirjaks”? Kuidas Jumal meie elu vähehaaval muudab? *Aga meid kõiki, kes me katmata palgega vaatleme Issanda kirkust peegeldumas,*

muudetakse samasuguseks kujuks kirkusest kirkusesse. Seda teeb Issand, kes on Vaim (2Kr 3:18). Püha Paulus näitab meile siin „meetodit”, mida Püha Vaim kasutab meie muutmisel. Me muutume aja möödudes üha enam Kristuse sarnaseks ja peegeldame Tema kirkust nagu peeglist. See on meie vaimse elu autentne „dünaamika”.

Tahta seda, mida Jeesus tahab

Jeesus ei taha, et meie palve oleks isoleeritud element keset meie muid tegevusi, omades vähe jõudu meie elu muuta. Mäejutluses ütleb ta meile: *Mitte igaiüks, kes mulle ütleb: „Issand, Issand!”, ei saa taevariiki; saab vaid see, kes teeb mu Isa tahtmist, kes on taevas. Paljud ütlevad mulle tol päeval: „Issand, Issand, kas me ei ole sinu nimel ennustanud ja sinu nimel kurje vaime välja ajanud ja sinu nimel teinud palju vägevaid tegusid?” Ja siis ma*

tunnistan neile: Ma ei ole teid kunagi tundnud...(Mt 7:21-23). Need on rasked sõnad. Ei piisa sellest, et oled Teda järginud ega isegi Kristuse nimel suuri tegusid teinud. Vaja on midagi palju sügavamalt: õppida oma elu kohandama Jumala tahte.

Meie Issanda sõnade tähendust ei tohiks meil olla raske mõista. Kuna palve on sõprussuhte tee ja väljendus, peaks seda iseloomustama klassikaliste autorite poolt sõprade vahelisele armastusele omaseks peetud tunnus: *idem velle, idem nolle*, tahta samu asju ja lükata tagasi samu asju. Palve muudab meie elu, sest see viib meid kooskõlla Kristuse Südame igatsustega, tema innukusega hingede eest ja sooviga oma taevasele Isale meeldida. Vastasel juhul, kui meie palve ei viiks meid Kristuse hiilguse sarnasuse poole, millest püha Paulus räägib, siis, ise seda mõistmata, võib sellest saada pelgalt „eneseabiteraapia” vorm,

mida otsitakse rahu ja üksinduse pärast, mida see pakub. Sel juhul ei täidaks palve oma peamist eesmärki: muuta meie elu autentse sõpruse kaudu Kristusega.

Seetõttu ei ole autentse palve kriteeriumiks kunagi ainult selle pakutavad tugevad tunded ja vaimne nauding või tehtud otsuste arv või saavutatud keskendumisaste. Pigem tuleks meie palvet hinnata selle võimsuse valguses, mis muudab meie elu – kuidas see aitab meil vähehaaval ületada ebakõlasid selle vahel, mida me usume ja mida me lõpuks oma igapäevaelus teeme.

Aja jooksul saavutatud samastumine

Püha Paulus ise, kes sai Damaskuse teel armu kohtumimaks ülestõusnud Jeesusega, räägib meile, et esimesed kristlased teadsid väga hästi, et nende palve eesmärk on

samastumine Kristusega. Ta manitses Filipi kristlasi mõtlema sedasama, mida Kristus Jeesus (vrd Fl 2:5), ja kinnitas Korintose elanikele, et „meil on Kristuse meel” (1Kr 2:16).

Omada samu „mõtteid” ja sama „meelt”, nagu on lihakssaanud Jumala Pojal, on midagi, mida me ei suudaks kunagi saavutada ainult enda jõupingutustega. See on kindlasti meie võitluse tulemus, et tegutseda nii, nagu Jeesus oleks käitunud head otsides, kuid alati sõpruse armastusele omase osaduse kontekstis. Seega avame end armu kaudu Kristuse olemisviisi omandamisele.

Kuna see on sõprussuhte tulemus, kasvab aja jooksul samastumine Kristusega, mis on palve vili. Püha Josemaría ütles, et Jumal juhib hingi mööda „kaldpinda”, muutes nende südant vähehaaval ja andes neile tahet ja jõudu, et tema armastusele

üha rohkem vastata. „Selles armastuse seikluses ei tohi meid kurvastada kukkumised, isegi mitte rasked kukkumised, kui pöördume meelesparanduse sakramendis valu ja heastamiskavatsusega Jumala poole. Kristlane ei ole kolleksionäärisk maniakk, kes kogub laitmatute teenete tunnustusi. Meie Issand Jeesus Kristus oli liigutatud nii Johannese süütusest ja ustavusest kui ka Peetruse kahetsusest pärast tema kukkumist. Jeesus mõistab meie nõrkust ja tõmbab meid enda poole just nagu kaldpinda pidi, soovides, et me peaksime vastu oma püüdlustes iga päev pisut kõrgemale ronida.” [1]

Meid täidab lootus, kui mõistame, et meie viletsused – isegi need, mis meid sügavalt alandavad – ei ole ületamatuks takistuseks kasvada Jumala armastuses ja end Temaga üha täielikumalt samastada. Ja me oleme samuti täis hämmastust: kuidas on võimalik, et püha Paulus

hüüab nii jõuliselt, et miski ei suuda meid lahutada Jumala armastusest, mis on Kristuses Jeesuses, meie Issandas (Rm 8:39)?

Ainult palves mõistame, et nende sõnade tõepärasus põhineb Jumala algatusel. Tema on see, kes meid kõigepealt otsib ja enda juurde tõmbab. Oma elu lõpus hüüdis apostel Johannes: *Selles on armastus – ei, mitte selles, et meie oleme armastanud Jumalat, vaid et tema on armastanud meid ja on läkitanud oma Poja lepitushohvriks meie pattude eest* (1Jh 4:10). Seetõttu teadvustame oma palves, et oleme Jumala armastavates kätes ja et meie armastus – alati ebatäiuslik – on vastus Jumala armastusele, mis meid ennetab ja saadab. Selle armastuse üle mõtiskledes julgustatakse meid rändama mööda üha sügavama Kristusega samastumise kaldpinda.

Armastuses alati kasvades

Vastavus Jumala armastusele, mida me palves otsime, väljendub soovis täiustuda, tugevas igatsuses eraldada end kõigest, mis meid Kristusest eraldab. Võib-olla on meid teatud sagedusega julgustatud uurima oma elu palves, paluma valgust, et näha kõike, mis meie kui Jumala laste seisundiga ei sobi. Oleme õppinud sõnastama konkreetseid otsuseid – lootes alati armu abile –, et püüda meie Issandale meele järele olla, saades võitu meie elu aspektidest, mis meid Temast kasvõi pisutki eraldavad.

Me teame hästi, et see läbivaatus ja need otsused ei ole mõeldud vaimses elus omaette võidu saavutamise vahendiks, vaid need on tõeliselt inimlik viis armastada. Kes soovib alati meeldida inimesele, keda ta armastab, püüab olla parim inimene, kes ta olla saab. Teades, et Jumal

armastab meid sellistena, nagu me oleme, tahame Teda armastada nii, nagu Ta väärrib, et Teda armastataks. Seetõttu püüame eluterve pingutusega iga päev natuke vaeva näha. Me ei taha langeda kiusatusse (mida on nii lihtne teha!) õigustada oma nõrkusi, unustades, et Kristus on oma surma ja ülestõusmisega võitnud meile kogu armu, mis on vajalik meie pattude võitmiseks. [2]

Kui püha Josemaría oli veel noor preester, palusid paljud piiskopid tal jutlustada preestritele mõeldud rekollektsioonidel. Mõned inimesed süüdistasid teda selles, et ta jutlustas „rekollektsioonil elust, mitte surmast”. [3] Nad olid harjunud kuulma mõtisklusi oma igavese saatuse üle ja olid üllatunud, kui püha Josemaría rääkis pikalt ka sellest, kuidas igapäevaelus järjekindlalt oma kutsumusele vastavalt elada.

See peegeldab Opus Dei missiooni olulist tunnust: õpetada inimesi oma vaimset elu „materialiseerima”, vältides palve muutumist iseseisvaks ja isoleeritud dimensiooniks nende elus. Nagu püha Josemaría ise ütles: „Tahtsin hoida neid kiusatusest, mis oli nii tavaline toona ja praegu, elada omamoodi topelt-elu. Ühel pool on siseelu, elu Jumalaga suhtes; ja teisel pool eraldiseisev ja erinev töö-, sotsiaal- ja pereelu, täis väikeseid maiseid reaalsusi.” [4]

Kuigi me oma palveaegadel alati käegakatsutavalt ei koge Jumala armastust (kuigi mõnikord kogeme seda kindlasti), on Ta tegelikult alati kohal ja tegutseb meie hinges. Kui püüame vastata Tema armastusele, pingutades nendes punktides, mida Issand meile näitab, muutub meie elu – meie mõtted, soovid, kavatsused, teod – vähehaaval. Me hakkame olema teiste jaoks *ipse*

Christ, „Kristus, kes on möödumas” nende jaoks.

Armastades Teda oma ligimeses

Kord küsis üks kirjatundja Jeesuselt: *Õpetaja, milline käsk Seaduses on suurim? Ja me mäletame väga hästi vastust: Armasta Issandat, oma Jumalat, kogu oma südamega ja kogu hingega ja kogu oma mõistusega! See ongi suurim ja esimene käsk. Teine on selle sarnane: Armasta oma ligimest nagu iseennast! Neis kahes käsus on koos kogu seadus ja Prohvetid (Mt 22:36-40). Nende nappide sõnadega teeb Jeesus selgeks katkematu ühenduse armastuse vahel Jumala ja ligimese vastu. Pärast ülestõusmist, enne Taevasse minemist, tahtis meie Issand seda õpetust uuesti rõhutada. Kui Jeesus kohtub Peetrusega Galilea järve kaldal, vastab Jeesus esimese paavsti armastustöötustele jõuliste sõnadega: *Sööda mu lambaid!* (vrd Jh 21:15-17).*

Lõpliku põhjuse mõlema käsu ühendamiseks ja seega ka vajaduseks õppida Kristust teistes armastama toob Jeesus ise oma võimsas viimse kohtuotsuse kirjelduses. Seal näeme sügavat liitu, mis eksisteerib Tema ja iga inimese vahel: *Sest mul oli nälg ja te andsite mulle süüa, mul oli janu ja te andsite mulle juua, ma olin kodutu ja te võtsite mu vastu* (Mt 25:35).

Nagu Vatikani II kirikukogu õpetab: „Jumala Poeg on oma lihakssaamisega mingil moel ühendanud end iga inimesega.” [5] Jeesust on võimatu armastada, armastamata ka oma ligimest, õppimata Teda armastama oma ligimeses.

Kui palve on autentne, paneb see meid muretsema teiste pärast, eriti nende pärast, kes on meile kõige lähedasemad, ja nende pärast, kes kannatavad kõige rohkem. See paneb meid püüdma kõigiga läbi saada väikeste teenimistegude abil ja

tegema oma südames ruumi ka neile, kes ei mõtle nii nagu meie. Palves leiame jõudu andestamiseks ja valgust, et näha, kuidas armastada teisi üha sügavamal ja praktilisemal viisil, ületades oma isekuse ja mugavuse otsimise ning olles valmis oma elu pühal viisil keeruliseks muutma. Nagu tuletab meile meelde paavst Franciscus: „Parim viis teha kindlaks, kas meie palve on autentne, on hinnata, mil määral meie elu halastuse valguses muutub.” [6]

Meie palveelu eesmärk on saada endale kaastundlik ja halastav süda nagu Jeesusel – täiuslik peegelpilt Isa südamest. Süda, mis on eksimatu märk meie samastumisest Kristusega.

.....

[1] Püha Josemaría, *Kui Kristus on möödumas*, nr 75.

[2] Vrd Püha Johannes Paulus II, Entsüklika *Veritatis splendor*, nr 102-103.

[3] Vrd Andrés Vázquez de Prada, *The Founder of Opus Dei*, kd II, lk 471-472.

[4] Püha Josemaría, *Vestlused*, nr 114.

[5] Vatikani II kirikukogu, Pastoral const. *Gaudium et spes*, nr 22.

[6] Franciscus, Apost. Exhort. *Gaudete et exsultate*, nr 105.

Nicolás Álvarez de las Asturias

pdf | document generated
automatically from <https://opusdei.org/et-ee/article/tunda-teda-ja-tunda-ennast-xi-kiri-kristuselt/> (12.04.2025)